ENECA
EcoNomic Expert Community Association

STRUKTURA GODIŠNJEG IZVEŠTAJA 2025.

1. **Uvodna reč Izvršnog direktora** (Jubilej 20 godina i strateški pravci)
2. **ENECA u brojkama (2025. Snapshot)** – Vizuelni prikaz ključnih rezultata (broj korisnika, grantova, obuka).
3. **Ekonomska inkluzija i razvoj preduzetništva**
    - *Pokreni se za posao* (Novi ciklus, pitch događaj)
    - *EWI – Ekonomska inkluzija i pravda za žene* (Podrška ženskim i socijalnim preduzećima)
    - *StarTech* (Podrška inovacijama u saradnji sa NALED-om)
4. **Zapošljavanje, aktivacija mladih i karijerno vođenje**
    - *Job Info Centar Niš / E2E* (Fokus na savetovanja i rad na terenu)
    - *Garancija za mlade* (Dosezanje NEET kategorije i mentorska podrška uz NSZ)
5. **Jačanje civilnog sektora i kreiranje javnih politika**
    - *EU Resurs Centar* (Grantovi, mentorstvo, info dani i AI u civilnom sektoru)
    - *Nove inicijative:* Projekat "Vidimo se u EU" (Javne politike za Niš) i članstvo u Odboru Ministarstva.
6. **Zelena tranzicija i održivi razvoj**
    - *PCP4SAS* (Održiva poljoprivreda, obuke i platforma)
7. **Naš tim i resursi** (Očuvanje stabilnosti strukture)
8. **Finansijski izveštaj** *(Ostavljamo prazno za sada dok ne stignu podaci)*

REČ DIREKTORA

Poštovani partneri, saradnici i prijatelji,

Godina 2025. za ENECA-u nije samo godina sumiranja rezultata, već i godina velikog jubileja – obeležavamo dve decenije od našeg osnivanja. Gledajući unazad na proteklih 20 godina, ponosni smo na put koji smo prešli: od lokalne inicijative do prepoznatljivog nacionalnog i regionalnog lidera u oblasti socio-ekonomskog razvoja, zapošljavanja i jačanja civilnog društva.

U 2025. godini, dokazali smo da zrelost organizacije znači sposobnost da se odgovori na najkompleksnije izazove modernog društva. Naš fokus je ostao na onima kojima je podrška najpotrebnija. Kroz **Job Info Centar** i program **"Garancija za mlade"**, izašli smo iz okvira kancelarija i otišli duboko u ruralne sredine, dosežući do najranjivije, "NEET" kategorije mladih. Pružili smo savetodavnu i mentorsku podršku stotinama mladih i preduzetnika, pomažući im da svoje ideje pretvore u održive poslove uz podršku Nacionalne službe za zapošljavanje.

Preduzetništvo ostaje u našem DNK. Kroz novi ciklus programa **"Pokreni se za posao"** i regionalni program **EWI** (Ekonomska inkluzija i pravda za žene), nastavili smo da investiramo u snagu žena i mladih, prepoznajući ih kao ključne nosioce lokalnog ekonomskog rasta. Takođe, kao pouzdan partner NALED-u na projektu **StarTech**, nastavili smo da podržavamo digitalnu transformaciju srpske privrede.

Ono što 2025. godinu posebno izdvaja jeste naš iskorak ka sistemskom oblikovanju društva. Kao regionalni **EU Resurs Centar**, ne samo da smo finansijski i mentorski podržali desetine neformalnih grupa i organizacija, već smo ih uveli i u svet novih tehnologija kroz pionirske treninge o korišćenju veštačke inteligencije u civilnom sektoru. Pokretanjem EU projekta usmerenog na održivu poljoprivredu (**PCP4SAS**), ENECA je snažno zakoračila u podršku zelenoj tranziciji Srbije.

Kruna našeg dugogodišnjeg rada na terenu usledila je kroz naš sve veći uticaj na javne politike. Pored novog projekta u okviru inicijative "Vidimo se u EU", kroz koji kreiramo krovne politike za preduzetništvo i socijalnu ekonomiju u Nišu, u 2025. godini postali smo i zvanični član **Odbora za praćenje sprovođenja višegodišnjeg operativnog programa za zapošljavanje, veštine i socijalno uključivanje** pri Ministarstvu za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja. Time smo dobili priliku da iskustva iz prakse prenesemo direktno u nacionalne strategije.

Naš tim od 11 posvećenih profesionalaca, u kojem većinu čine žene, ostao je naš najvredniji resurs i temelj stabilnosti.

Ulazimo u našu treću deceniju sa nepromenjenom misijom, ali sa još snažnijim alatima i partnerstvima. Hvala vam što ste deo naše priče i što zajedno gradimo društvo jednakih šansi.

Vladan Risantijević *Izvršni direktor*

ENECA U BROJKAMA (2025. SNAPSHOT)

Mladi i Zapošljavanje (Job Info Centar & Garancija za mlade)

- **841** – Ukupan broj mladih koji su koristili usluge Job Info Centra Niš tokom 2025. godine.
- **220** – Mladih koji su prošli kroz intenzivno *individualno* karijerno savetovanje.
- **621** – Učesnika na *grupnim* savetovanjima i radionicama (u školama, domovima učenika i na događajima).

Razvoj Preduzetništva (Pokreni se za posao, EWI, NSZ)

- **362** – Pristigle prijave na nacionalni konkurs "Pokreni se za posao".
- **10** – Pobedničkih preduzeća u novom ciklusu programa "Pokreni se za posao" (5 dobilo finansijske grantove, 5 specijalizovanu nefinansijsku podršku).
- **116** – Žena preduzetnica u Južnoj Srbiji koje su uspešno završile intenzivne obuke za pisanje biznis plana i razvoj poslovanja (kroz projekat EWI).
- **353** – Žene informisane i mobilisane na terenu za učešće u programima podrške ženskom preduzetništvu (EWI).
- **50+** – Novoosnovanih biznisa koji su dobili direktnu mentorsku podršku ENECA-e (korisnici NSZ subvencija za samozapošljavanje).

Jačanje Civilnog Društva i Zelena Tranzicija (EURC & PCP4SAS)

- **38** – Ukupan broj podržanih inicijativa kroz EU Resurs Centar u 2025. godini (8 OCD kroz *Seed Money* grantove i 30 neformalnih grupa).

- **~30** – Organizacija civilnog društva koje su dobile direktnu *Help Desk* i mentorsku podršku od strane ENECA-e na jugu i istoku Srbije.
- **23** – Poljoprivredna udruženja (OCD) koja su uspešno završila obuke o održivim i ekološkim praksama u poljoprivredi.
- **1** – Lansirana nova nacionalna digitalna platforma (*odrzivapoljoprivreda.rs*) za edukaciju i B2B umrežavanje poljoprivrednika.

Naš Tim

- **11** – Posvećenih profesionalaca u ENECA timu.
- **64%** – Čine žene (7 od 11 zaposlenih), koje imaju ključnu ulogu u strateškom i operativnom vođenju organizacije.

EKONOMSKA INKLUZIJA I RAZVOJ PREDUZETNIŠTVA

Preduzetništvo je oduvek bilo u središtu misije ENECA-e. Tokom 2025. godine, nastavili smo da pružamo sveobuhvatnu finansijsku i mentorsku podršku mikro, malim i srednjim preduzećima, sa posebnim fokusom na ekonomsko osnaživanje žena i mladih.

Novi ciklus programa „Pokreni se za posao“ U partnerstvu sa ProCredit bankom i Evropskim fondom za jugoistočnu Evropu (EFSE DF), početkom 2025. godine otvoren je novi ciklus nacionalnog programa "Pokreni se za posao". Poziv je bio eksplicitno usmeren na preduzeća kojima upravljaju mladi (do 35 godina) i žene (bez starosne granice).

- **Veliko interesovanje:** Kroz intenzivnu terensku i online kampanju, primili smo čak **362 prijave** iz cele Srbije, što potvrđuje ogromnu potrebu za ovakvim vidom podrške. Info sesije u Nišu, Kragujevcu, Beogradu i Novom Sadu okupile su blizu 300 učesnika.
- **Finale i dodela sredstava:** Nakon rigorozne selekcije i terenskih poseta, 20 najboljih kandidata prošlo je kroz obuke za izradu biznis planova i prezentovanje ideja (pitch). Kruna programa bio je Pitch događaj održan 20. oktobra u Evropskoj kući u Beogradu, gde je odabrano **10 pobednika**. Pet preduzeća dobilo je finansijske grantove, dok je pet dobilo specijalizovanu nefinansijsku podršku. Svi pobednici su do kraja godine prošli kroz napredne obuke iz digitalnog marketinga, ESG principa održivosti i finansijskog upravljanja.

EWI – Ekonomska inkluzija i pravda za žene Kao nacionalni partner na regionalnom projektu EWI (koji finansira Austrijska razvojna agencija - ADA, a sprovodi CARE International), ENECA je tokom 2025. godine ostvarila izuzetne rezultate u osnaživanju žena u Južnoj Srbiji:

- Kroz 17 info sesija na terenu uspešno smo mobilisali **353 žene**, informišući ih o mogućnostima za razvoj poslovanja.
- Nakon selekcije, organizovali smo intenzivne treninge za razvoj poslovanja i pisanje biznis planova, koje je uspešno završilo **116 preduzetnica**, od kojih većina dolazi iz ranjivih kategorija (63%).

- **Institucionalna saradnja:** U 2025. godini uspostavili smo ključna partnerstva za podršku ženskom preduzetništvu – potpisan je Memorandum o razumevanju sa Nacionalnom službom za zapošljavanje, a dogovorena je i direktna saradnja sa Privrednom komorom Srbije (Regionalna komora Niš) i Naučno-tehnološkim parkom Niš.

StarTech – Podrška inovacijama ENECA je i tokom 2025. godine nastavila svoju uspešnu saradnju sa NALED-om, pružajući ekspertske usluge u sprovođenju projekta StarTech. Kroz ovaj angažman, nastavili smo da dajemo doprinos digitalnoj transformaciji i unapređenju inovacionog ekosistema malih i srednjih preduzeća u Srbiji.

ZAPOŠLJAVANJE, AKTIVACIJA MLADIH I KARIJERNO VOĐENJE

Tranzicija mladih iz sveta obrazovanja u svet rada ostaje jedan od najvećih izazova u Srbiji. U 2025. godini, ENECA je kroz svoj Job Info Centar i stratešku saradnju sa institucijama dodatno unapredila mehanizme za aktivaciju onih koji su najudaljeniji od tržišta rada.

Job Info Centar Niš (Znanjem do posla - E2E) U okviru treće faze švajcarsko-srpskog projekta "Znanjem do posla" (E2E), Job Info Centar (JIC) Niš potvrdio je status ključne regionalne tačke za karijerno vođenje. U 2025. godini, naš tim karijernih savetnika fokusirao se na snažan terenski rad, izlazeći direktno u škole, domove učenika i na događaje za mlade. Tokom godine, usluge našeg centra koristio je veliki broj mladih:

- Kroz **individualno karijerno savetovanje** prošlo je **220** korisnika.
- Kroz **grupna savetovanja i radionice** obuhvaćen je **621** korisnik. Mladima je pružena podrška u proceni kompetencija, izradi radnih biografija i pripremi za intervjue, čime su osnaženi za prvi kontakt sa poslodavcima.

Garancija za mlade i mentorska podrška (Saradnja sa NSZ) Prepoznajući važnost sistemskih rešenja, ENECA je uzela aktivno učešće u sprovođenju programa **"Garancija za mlade"** u saradnji sa Nacionalnom službom za zapošljavanje (NSZ).

- **Fokus na NEET mlade:** Naši timovi su sprovodili intenzivan terenski rad u ruralnim delovima niškog regiona, radeći na dosezanju, informisanju i aktivaciji tzv. "NEET" populacije (mladi koji nisu ni u sistemu obrazovanja, ni u radnom odnosu).
- **Mentoring za samozapošljavanje:** Pored aktivacije, ENECA je pružila direktnu **mentorsku podršku za preko 50 biznisa** čiji su vlasnici u 2025. godini dobili subvencije NSZ-a za samozapošljavanje. Kroz ovaj vid podrške, novoosnovanim preduzećima osigurali smo stabilniji početak i veće šanse za dugoročnu održivost na tržištu.

JAČANJE CIVILNOG SEKTORA I KREIRANJE JAVNIH POLITIKA

Tokom 20 godina rada, ENECA je prešla put od organizacije koja sprovodi lokalne inicijative do institucije koja sistemski gradi kapacitete civilnog društva i direktno oblikuje javne politike u Srbiji. U 2025. godini, naš uticaj na širi društveni ekosistem bio je snažniji nego ikada.

Regionalni EU Resurs Centar za civilno društvo (EURC) Kao regionalni hub za Južnu i Istočnu Srbiju, ENECA je tokom 2025. godine nastavila da pruža snažnu finansijsku i mentorsku podršku organizacijama civilnog društva (OCD) i neformalnim grupama, osnažujući ih za aktivno učešće u procesu evropskih integracija.

- **Finansijska podrška:** Kroz otvorene konkurse uspešno smo podržali realizaciju **38 lokalnih inicijativa**. Dodeljeno je 8 *Seed Money* grantova za registrovane OCD, dok je posebna pažnja posvećena građanskom aktivizmu kroz podršku za **30 neformalnih grupa** na terenu.
- **Izgradnja kapaciteta i inovacije:** Naš "Help Desk" pružio je direktnu mentorsku i savetodavnu podršku za blizu 30 organizacija. Posebno se izdvaja inovativni iskorak – organizovali smo specijalizovani **trening o korišćenju veštačke inteligencije (AI) u civilnom sektoru**, čime smo lokalne organizacije opremili najsavremenijim alatima za efikasniji rad. Pored toga, uspešno su realizovani brojni info dani, među kojima se ističe masovni Info dan u Leskovcu, kao i treninzi o razvoju socijalnog preduzetništva.

Učešće u kreiranju javnih politika – od lokalnog do nacionalnog nivoa Kruna našeg dugogodišnjeg rada na terenu u 2025. godini jeste institucionalno prepoznavanje ENECA-e kao ekspertskog partnera u kreiranju ključnih strateških dokumenata:

- **Lokalne politike (Grad Niš):** U okviru programa "Vidimo se u EU" (u saradnji sa Nacionalnom koalicijom za decentralizaciju), ENECA je započela rad na izradi **dve krovne javne politike** za Grad Niš. Ovi dokumenti će strateški definisati i unaprediti ekosistem za razvoj **preduzetništva** i **socijalnog preduzetništva** na lokalnom nivou.
- **Nacionalni uticaj:** U 2025. godini, ENECA je ostvarila izuzetan uspeh postavši zvanični član **Odbora za praćenje sprovođenja višegodišnjeg operativnog programa za zapošljavanje, veštine i socijalno uključivanje** pri Ministarstvu za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja Republike Srbije. Kroz ovo telo, iskustva i podaci koje svakodnevno prikupljamo na terenu kroz naše Job Info centre i programe za preduzetnike, direktno se integrišu u najviše državne strategije.

ZELENA TRANZICIJA I ODRŽIVI RAZVOJ

Sve veći izazovi klimatskih promena i potreba za usklađivanjem sa standardima "Zelenog dogovora" (Green Deal) Evropske unije, usmerili su deo strateškog fokusa ENECA-e ka zelenoj ekonomiji. U 2025. godini, napravili smo veliki iskorak, sa posebnim akcentom na ekološku transformaciju poljoprivrednog sektora.

Projekat PCP4SAS (Snaga građanskog učešća za održivu poljoprivredu) Početkom 2025. godine, ENECA je zvanično započela implementaciju ovog značajnog projekta koji finansira Evropska unija. Cilj projekta je osnaživanje poljoprivrednika i civilnog sektora za primenu održivih praksi. Projekat je svečano predstavljen javnosti na velikoj **najavnoj konferenciji u Kragujevcu**, koja je okupila ključne aktere iz sektora poljoprivrede, civilnog društva i medija.

Tokom prve godine sprovođenja, ostvarili smo ključne rezultate na terenu:

- **Izgradnja kapaciteta:** Uspešno smo organizovali i sproveli intenzivne programe obuke za predstavnike **23 poljoprivredna udruženja (OCD)**. Edukacija je bila fokusirana na usvajanje održivih, ekoloških praksi u poljoprivrednoj proizvodnji, kao i na jačanje kapaciteta udruženja za učešće u donošenju lokalnih zelenih politika.
- **Digitalne inovacije u poljoprivredi:** Kruna našeg rada u ovoj oblasti bilo je kreiranje i lansiranje nove nacionalne digitalne platforme – **odrzivapoljoprivreda.rs**. Ova platforma je dizajnirana da funkcioniše kao centralno čvorište za edukaciju poljoprivrednika, razmenu dobrih praksi i B2B umrežavanje, čime direktno doprinosimo modernizaciji i digitalizaciji ruralnih sredina.

NAŠ TIM I RESURSI

Iza svih impresivnih brojki, stotina podržanih preduzeća i hiljada mladih koji su prošli kroz naše centre, stoji naš tim. U godini u kojoj slavimo naš veliki jubilej – 20 godina postojanja – posebno smo ponosni na činjenicu da smo očuvali stabilnost naše ljudske infrastrukture, koja je temelj svakog našeg uspeha.

Stabilnost i rodna ravnopravnost Tim ENECA-e čini **11 visoko kvalifikovanih i posvećenih profesionalaca**. Mi ne samo da promovišemo rodnu ravnopravnost kroz naše projekte na terenu, već je živimo svakodnevno unutar naše organizacije: **žene čine većinu (64%) našeg tima (7 od 11 zaposlenih)**. One se nalaze na ključnim ekspertskim i rukovodećim pozicijama u upravljanju finansijama, koordinaciji projekata i strateškom planiranju.

Ovakva stabilna i inkluzivna struktura garantuje visok kvalitet sprovođenja aktivnosti, besprekoran *audit trail* i potpunu usklađenost sa najvišim standardima međunarodnih donatora (EU, SDC, ADA, GIZ).

U Nišu, 02.02.2026

Vladan Risantijević, Direktor